

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

132. An Inquisitores, si sint Regulares, & delinquant non in eis, quæ sunt
Officij Inquisitoris, possint puniri à suis Prælatiſ? Et quid ſi delinquant in
his, quæ ſunt Officij Inquisitionis? Ex p. 4. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

jure privati sint fama, siue non. Exempla sint acta, quæ fiunt ab Inquisitoribus: Hæc enim licet divulgare usque ad Indos. Item omnia illa, quæ memò in Historicis scripturis referuntur. Probatur hæc conclusio Primò: Narrare in alio loco huiusmodi peccata idè est malum, quia ex hac narratione nullum sequitur emolumentum, vel Reipublicæ, vel particulari Personæ: sed ex narratione horum criminum, de quibus loquitur conclusio, sequitur magnum emolumentum Reipublicæ, & particularibus personis: ergo. Probatur Minor: Nam Reipublica, quando audit talia crimina, & pœnas illis imposita; sibi consulit, & similibus pœnis similia peccata punit. Item Cives particulares timore pœnæ deterrentur ab huiusmodi vitiis: ergo. Hæc omnia Banez; & post illum ibidem Magister Serra: Et ne deferas recognoscere etiam Molinam Theologum, de Iust. tractat. 4. disp. 33. conclus. 3.

Quæ nunc est
info. 8. tr. 7.
ref. 67. & ibi
lege doct.
ref. 68.

6. Sed ego cum Fagundez Lusitano, & aliis Doctoribus, olim, ubi suprà in 3. par. tract. 1. Miscell. resol. 17. absolute docui, omnia crimina in quibuscumque locis, si sint publica, siue ex Iudicis sententia, siue ex notoritate facti, posse absque ullo peccato evulgari. Et hanc sententiam postea, me citato, amplexus est doctus Magister Serra in 2. 2. D. Thomas, tom. 2. q. 73. art. 2. & me citato, & Machiad. de Perfecto Confess. tom. 1. lib. 2. part. 3. tract. 23. docum. 2. num. 12. cuius verba hæc sunt: [Fagundez, y otros Autores enseñan absolutamente, que no es pecado mortal, ni contra caridad, ni contra justicia descubrir el crimen del Proximo, come sea notorio de hecho, o de Derecho: esto es por los rumores, o fama publica, o por sentencia del juez, o bien aquella fama en breve huviere de llegar, o no allegar, y entre las personas que se ignorava; porque en tal caso el que comierio el delito notorio en la forma dicha, es visto aver renunciado el derecho, que a su fama tenia; y assi no puede ser damnificado en ella.] Ita ille, & iterum ego; quia eo ipso, quod quis est publice damnatus, & punitus de aliquo crimine; videtur in pœnam ejus criminis concessum diffundere eam notitiam absque exceptione aliqua: ut rectè notat etiam Molina, ubi suprà. Ergo, &c.

7. Restat modò respondere ad auctoritatem Doctorum, ubi suprà asserentium, non esse licitum propagare delictum in loco, ubi ejus fama non erat de facili perventura. Et ad fundamentum hujus sententiæ superius adductum respondeo, Reum non esse justum possessorem illius bonæ famæ in alio loco, quia possidet illam sive jure; si enim amisit jus per publicitatem rumoris, cui ipse causam dedit, committendo crimen; quomodò jure illud possidebit? Deinde, quamvis possideat bonam famam sine injuria, & incommodo aliorum in alio loco; tamen illa potest privari sine ullo peccato: fama enim est bona multorum opinio, absolute loquendo, non in isto, neque in alio loco, nam abstrahit à loco: & sic amissa bona fama, & opinio, ubicumque illa amissa sit jam absolute non habet famam, nec illam possidet justè, ac proinde absolute publicari potest malus. Respondeo Secundo, etiam stando in opinione horum Doctorum, illam non ob stare in casu nostro. Primò, quia limitatur in criminibus Reipublicæ multum noxiis; ista enim etiam emendata, possunt evulgari; & ita docet Malderus de just. tract. 7. cap. 1. dub. 6. in fine. Lessius lib. 2. cap. 11. dub. 13. num. 80. Trullench in Decalog. tom. 2. lib. 7. cap. 10. dub. 12. num. 16. & Alij. Secundo limitatur hæc opinio nisi ex aliqua justa causa illa crimina manifesta rentur; ita Lessius ubi suprà, num. 79. in fine. Banez loco cit. Ioannes Vvigers de Iust. & Iure, tract. 4. cap. 1. dub. 5. n. 22. cum alijs.

RESOL. CXXXII.

An Inquisitores si sint Regulares, & delinquant non in eis, qua sunt Officij Inquisitionis, possint puniri à suis Prelatis?
Et quid, si delinquant in his, qua sunt Officij Inquisitionis?
Exp. 4. tr. 8. Ref. 53.

§. 1. Si delinquant in his quæ sunt officij Inquisitionis, certum est non esse puniendos à suis Prelatis, ut docet Peirinus in privi. Minim. tom. 1. consil. 4. Sixti IV. §. 11. num. 49. Pegna in direct. Inquis. part. 3. quest. 21. comment. 61. Sed à Cardinalibus universalis Inquisitionis, & in Hispania à Generali Inquisitore. Ratio est, quia Inquisitores in his quæ ad Inquisitionis officium pertinent, sunt exempti à suis Prelatis Regularibus, ut probat Rojas de heret. part. 2. num. 418. Decian. in tract. crim. lib. 5. cap. 22. num. 33. Molcovius de majest. militan. Eccles. lib. 1. part. 1. cap. 11. & consil. Alexandri IV.

2. Sed difficultas est, an possint coëteri & puniri si extra suum officium delinquant? & affirmativam sententiam docent, ut Sanctarellus de heresi, cap. 40. dub. 1. n. 7. Zanardus in direct. Theol. part. 2. c. 6. q. 43. & alij communiter. Verum licet Inquisitores teneantur parere suis superioribus Regularibus in his, quæ sunt ad regulæ observantiâ & alia, per quæ directè, vel indirectè sanctum Officium non impeditur, & propterea in delictis extra Officium per eosdem Superiores moneri & reprehendi possunt. Non tamen concedendum est quoddam Superiores possint eos punire, & consequenter ab eorum officio per indirectum retrahere, sed bene poterunt assumere informationes, illasque ad supremum Cardinalium Tribunal transmittere, expectantes quid sibi ab eodem Tribunali supremo mandetur, aliàs esset inventa aperta via impediendi Officium Inquisitionis per indirectum. Et ita hanc sententiam tenet & docet Farinacius de heresi, quest. 136. num. 128. Igitur dicendum est non solum Inquisitores Regulares delinquentes in proprio Officio, sed nec delinquentes extra posse à suis Superioribus puniri, pœna, inquam, quæ aliquo modo retardare possit proprii Officij exercitium, & sic cum Farinacio novissimè tenet Ferdinandus de Castro in oper. mor. tom. 1. tract. 4. disp. 8. punct. 12 §. 2. n. 23.

RESOL. CXXXIII.

An Inquisitores incurrant excommunicationem, si extorqueant pecuniam prætextu Officij Inquisitionis? Exp. 4. tr. 8. Ref. 58.

§. 1. Affirmativè respondet ex Clement. 2. de heret. Suarez de cens. disp. 23. sect. 5. n. 24. & DD. quos citat & sequitur Sanctarell. tract. de heresi, cap. 40. dub. 5. num. 26. qui tamen observat alios contrariam sententiam docere, & multas pro eorum firmitate sententia adducit rationes probantes in d. Clement. 1. non comprehendi Inquisitores.

2. Verum stando in sententia affirmativa, puro cum Bonacina tom. 3. disp. 2. quest. 10. punct. 10. Primò non affici excommunicatione istius Clement. Inquisitores, qui pecuniam à sponte dante accipiunt, etiam vi rem, qui pecuniam à sponte dante accipiunt, hic enim deat sibi dari prætextu Officij Inquisitionis, hic enim sic accipiens pecuniam non dicitur illam extorquere, ut vult textus. Secundo Inquisitor qui pecuniam ut vult textus. Secundo Inquisitor qui pecuniam prætextu pecuniæ mutuo datæ, vel alterius crediti, vel alio titulo etiam injusto sibi tradi curat, non incidit in istam